

Het zaaien van *Sulcorebutia*

JOHAN POT

In heel wat cactusverzamelingen komen wel enkele vertegenwoordigers van *Sulcorebutia* voor. Het zijn meestal kleine plantjes, die opvallen door hun mooie bedoorning en de rijke bloei. Ze groeien probleemloos en worden bij voorkeur gekweekt op eigen wortel. Helaas blijken ze uit zaad vaak moeilijk te vermeerderen. Een veel gehoorde klacht is, dat de zaden niet vers zouden zijn.

De laatste jaren heb ik heel wat soorten *Sulcorebutia*'s gezaaid. Hierbij gebruikte ik meestal zaden van mijn eigen planten, die vrijwel onmiddellijk na het oogsten in augustus gezaaid werden. Meer dan 90 % van de zaden ontkiemde. De keren dat ik in februari zaaide, haalde ik vaak niet eens de helft hiervan. Het zou wel eens kunnen zijn, dat de gevoeligheid om te ontkiemen seizoengebonden is. Dat is misschien wel als volgt te verklaren:

Sulcorebutia groeit in Bolivia, grofweg tussen Cochabamba en Sucre. In deze streek heerst in de wintertijd (juni, juli, augustus) in het algemeen droogte. Het is er zelfs zo droog, dat veel bolcactussen zich verschuilen in de grond. Als er in dit jaargetijde op de natuurlijke groeiplaats gezaaid zou worden, zouden de zaden door gebrek aan water niet kunnen ontkiemen.

In de zomertijd van het zuidelijk halfrond valt tussen Cochabamba en Sucre de meeste regen. De *Sulco*'s bloeien aan het begin van de regentijd of net er voor, de zaden rijpen in enkele weken en de bessen scheuren

open. Dit is het moment, dat de zaden kunnen ontkiemen, als het tenminste nog regent. Met enig geluk zal een kiemplantje voldoende tijd en water hebben om zich zo ver te ontwikkelen, dat het de eerstvolgende droge periode kan overleven. De harde werkelijkheid leert, dat heel wat zaailingen het tweede levensjaar niet halen.

Deze overweging bracht mij er toe direkt na het oogsten te zaaien. Om de soorten uit elkaar te kunnen houden, zaaide ik in kleine bloempotjes, die in een plastic bak gezet werden. Het substraat (potgrond) werd vrij vochtig gehouden door op gezette tijden een centimeter water in de bak te gieten. Ik zette de bak, niet overdekt door wat dan ook, in de kas of in de tuin. Dit laatste heeft het nadeel, dat cactusvriendelijke katten er wel eens in willen gaan zitten. Ik gebruikte voor het zaaisel geen speciale verwarming. De natuurlijke verschillen tussen dag- en nachttemperatuur golden ook voor de zaaibak. Ik ontsmette de zaden en het substraat niet, vooral uit gemakzucht. De zaden ontkiemden massaal en van schimmels had ik nauwelijks last. Bij het zaaien in februari of maart met bodemverwarming had ik nog wel eens aanzienlijke verliezen. Enkele jaren geleden heb ik in augustus ook zaden gezaaid, die al twee jaar in de kast gelegen hadden. Meer dan 40 % van de zaden ontkiemde. Een jaar later heb ik nogmaals van deze zaden gezaaid, inmiddels drie jaar oud. Ik haalde nu een score van ruim 20 %.

De zaailingen kunnen groeien tot eind september en daarna droog gehouden worden bij een niet te hoge temperatuur, net als de volwassen planten. Het volgende voorjaar zullen ze weer snel aan de groei gaan. Ik heb nog nooit meegemaakt, dat de zaailingen in de winter volkomen verdroogden.

Een aardig alternatief is echter de plantjes in de winter te laten doorgroeien. Ik heb boven de zaailingen een lampekap met een lamp van 100 Watt gehangen. De kap is aan de binnenkant bekleed met aluminiumfolie. De lamp hangt 20 cm boven de planten. 14 uur per dag staat de lamp aan. De zaailingen zullen door lichtgebrek iets te lang worden, maar dit euvel is in het voorjaar in enkele weken verholpen, als de plantjes normaal in de kas staan.

Ik hou er niet van te schermen. De zaailingen krijgen dus even veel licht als de volwassen planten. Dit heeft tot dusver nog geen nadelige gevolgen gehad.

Om de groei te bevorderen kunnen de zaailingen enkele keren verspeend worden. Zet ze vooral niet in een te ondiepe bak, want vrijwel alle *Sulcorebutia*'s vormen een penwortel.

Bij goede verzorging kunnen verschillende soorten als tweejarige zaailing al bloeien.

Gagarinstraat 17, 1562 TA Krommenie